

رسول حق ﷺ

اذا صعدنا الى السماء السابعة ما مررت ملك من الملائكة
الا قالوا يا محمد احتجم و امر امتك بالحجامة
شب معراج زمانی که به آسمان هفتم صعود کردم بر هیچ
ملکی از ملائک گذر نکردم مگر اینکه گفتند یا محمد
حجامت کن و امت را به حجامت کردن امر بفرما. (تفسیر
المیزان، ذیل آیه از سوره اسری)

مهدی نوری

مجله علمی

پژوهش

www.ketab.ir

حجاست

معجزه درمان

مهدی برزو

انتشارات ابتکار دانش

قم، خیابان صفائی، کوچه ۲۸، کوچه
فرعی اول سمت راست، پلاک ۶۹

Email: Ebtokardanesht@yahoo.com

سازمان و ناشر	برزو، مهدی، ۱۳۶۵ -
موضوع	حجرات معجزه درمان
مشخصات ظاهری	۲۸ ص. : مصور.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱-۴۴۴-۱
وضعیت فهرست نویسی	فبا
یادداشت	همچنین بصورت زیر نویس
موضوع	حجرات
موضوع	پزشکی
موضوع	تفصیل
شناسه افزوده	حبیب الهی، احمد -
رده بندی کنگره	۹۵ / ۱۸۱
رده بندی دیویی	۶۱۵ / ۸۹۹
شماره کتابشناسی ملی	۳۹۲۳۸۱۷

حجرات معجزه درمان

مهدی برزو، دکتر احمد حبیب الهی

صفحه آرای: محمد صادقی

ویراستار: جاسم مهرابی

ناشر: ابتکار دانش

چاپ: ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱-۴۴۴-۱

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

فهرست مطالب

۱۷	مقدمه مؤلف
۲۱	بخش اول: حجامت مجزّه در مان
۲۲	فصل اول: تعریف حجامت
۲۳	فصل دوم: تاریخچه حجامت
۲۵	فصل سوم: حجامت و روایات
۳۰	فصل چهارم: حجامت و شب معراج
۳۱	فصل پنجم: جایگاه حجامت در محافل علمی
۳۳	فصل ششم: حجامت از دیدگاه حکمای اسلامی
۳۴	فصل هفتم: جایگاه حجامت در ایران
۳۶	فصل هشتم: فواید حجامت
۴۲	مکانیسم‌های حجامت از دیدگاه طب اسلامی
۴۷	مکانیسم‌های حجامت از دیدگاه طب جدید
۴۸	فواید حجامت در اطفال و نوجوانان
۵۲	نکات مهم

۵۳	بیماری‌های درمان شده با حجامت
۵۴	مزیت‌های حجامت نسبت به سایر روش‌های درمانی متداول
۵۵	حجامت و مشکلات اخلاقی و اجتماعی
۵۶	تقویت نور چشم
۵۷	فصل نهم: انواع حجامت و خواص آنها
۵۷	حجامت خشک
۵۸	حجامت تر
۵۸	انواع حجامت تر
۵۸	حجامت عام
۶۳	حجامت سر (سقاء)
۶۶	حجامت کبد
۶۸	حجامت ساق
۶۹	حجامت اخدعین
۶۹	حجامت کفل (ورک)
۷۰	حجامت لاله گوش
۷۰	حجامت نقره (مغاک)
۷۱	حجامت احتقان
۷۲	حجامت قوزک پا
۷۲	حجامت کلیه
۷۳	حجامت زانو
۷۳	حجامت تحت الذقن (چانه)
۷۳	حجامت پشت گوش (ماستوئید)
۷۴	حجامت کبد
۷۴	حجامت ریه

فهرست مطالب ■ ۷

۷۴	حجامت گونه
۷۵	حجامت گیجگاهی (تمپورال)
۷۵	انواع حجامت تر موضعی
۷۶	حجامت موضعی آکنه عفونی
۷۶	حجامت موضعی درد زونا
۷۶	حجامت موضعی آگزمای منتشر
۷۶	حجامت موضعی پسوریازیس
۷۶	حجامت موضعی خارش غیرسیستمیک
۷۶	حجامت موضعی درگیری عروق و اعصاب
۷۷	حجامت موضعی کنار زخم سوختگی
۷۷	حجامت موضعی کنار زخم بستر
۷۷	حجامت موضعی گانگرن
۷۷	حجامت موضعی کنار زخم کلویید سوختگی
۷۷	حجامت موضعی فیستول
۷۸	حجامت موضعی هموروئید
۷۸	حجامت موضعی عفونی
۷۸	حجامت موضعی سینه به منظور دفع آبسه
۷۸	حجامت موضعی عضلات آسیب دیده
۷۹	حجامت موضعی اسپاسم
۷۹	حجامت موضعی درد مهاجر (بادها)
۷۹	حجامت موضعی آتروفی اندامها (لاغری)
۸۰	حجامت موضعی آلپسی
۸۰	حجامت موضعی جناق سینه
۸۰	حجامت موضعی شکستگی

۸۱.....	حجامت موضعی ستون فقرات
۸۱.....	حجامت موضعی سینوزیت
۸۱.....	حجامت قد
۸۲.....	حجامت محل نیش زهر آگین
۸۲.....	حجامت سالک
۸۳.....	حجامت آلرژی
۸۳.....	حجامت موضعی هماتوم و تروما
۸۴.....	حجامت روی موضع ورم گرم (سلولیت، فلیت و...)
۸۴.....	فصل دهم: میزان دفعات حجامت
۸۴.....	نوع بیماری
۸۵.....	مزاج فرد
۸۵.....	تحرك و ورزش
۸۶.....	تغذیه
۸۶.....	جنس فرد
۸۷.....	سن
۸۸.....	پایان حجامت
۸۸.....	محیط زیست
۸۹.....	فصل یازدهم: بهترین اوقات برای حجامت
۹۰.....	روزهای حجامت
۹۲.....	فلسفه حزیران
۹۳.....	ماه‌های نهی شده برای حجامت
۹۳.....	فصل حجامت
۹۵.....	حجامت در هفته
۹۵.....	ساعت حجامت

۹۶.....	نکته‌های مهم
۹۶.....	فصل دوازدهم: تمهیدات حجامت
۹۶.....	تمهیدات فضائی حجامت
۹۷.....	تمهیدات زمانی حجامت
۹۷.....	تمهیدات غذائی حجامت
۹۹.....	حجامت در اوج ضعف
۹۹.....	استثناء حجامت در ضعف
۹۹.....	تمهیدات جسی حجامت
۱۰۰.....	تمهیدات روانی و معنوی حجامت
۱۰۱.....	خواندن دعای حجامت
۱۰۲.....	نکات ضروری قبل از حجامت
۱۰۶.....	فصل سیزدهم: آداب بعد از حجامت
۱۰۷.....	نکات مهم
۱۰۹.....	فصل چهاردهم: روش انجام حجامت
۱۱۱.....	خراش حجامت
۱۱۳.....	نکات ضروری
۱۱۴.....	فنت و غشوه در حجامت
۱۱۷.....	بند نیامدن خون در حجامت
۱۱۷.....	روش شناسایی اخلاط در حجامت
۱۱۸.....	فصل پانزدهم: موارد ممنوعیت حجامت
۱۲۰.....	فصل شانزدهم: عوارض جانبی حجامت بی قاعده
۱۲۱.....	فصل هفدهم: حجامت در بیماری‌های اورژانس
۱۲۲.....	فصل هجدهم: تفاوت فصد و حجامت
۱۲۳.....	فصل نوزدهم: تفاوت حجامت و انتقال خون

- فصل بیستم: تفاوت حجامت و زالودرمانی ۱۳۶
- فصل بیست و یکم: حجامت، ایدز و هیپاتیت ۱۳۷
- فصل بیست و دوم: بادکش درمانی ۱۴۰
- تعریف بادکش یا حجامت خشک ۱۴۰
- انواع بادکش ۱۴۱
- کاربرد درمانی و مکانیسم تأثیر بادکش ۱۴۱
- روش عملی انجام بادکش گرم ۱۴۶
- نکات ضروری قبل از بادکش درمانی ۱۴۹
- علل ایجاد تاول پس از بادکش ۱۵۰
- از بین رفتن جای بادکش ۱۵۲
- موارد منع انجام بادکش ۱۵۳
- انواع حجامت گرم و خشک ۱۵۴
- حجامت گرم کتف ۱۵۴
- حجامت گرم وسیع شکم ۱۵۶
- حجامت گرم زانو ۱۵۷
- حجامت گرم تیروئید ۱۵۹
- حجامت گرم کشاله ران ۱۶۱
- حجامت گرم روماتیسم ۱۶۲
- حجامت گرم تخمدان ۱۶۳
- حجامت گرم پوبیس ۱۶۵
- حجامت گرم موضعی ۱۶۷
- حجامت گرم خون ساز ۱۶۸
- حجامت گرم لغزان ۱۶۹
- حجامت گرم خورشیدی ۱۷۱

۱۷۲.....	حجامت گرم گونه.....
۱۷۳.....	حجامت گرم پیشانی.....
۱۷۴.....	حجامت گرم روی سینه.....
۱۷۵.....	حجامت گرم زیر سینه.....
۱۷۶.....	حجامت گرم کبد.....
۱۷۷.....	حجامت گرم لغزان کلیه‌ها.....
۱۷۹.....	حجامت گرم کلیه.....
۱۸۱.....	حجامت گرم قله و قاعده ریه.....
۱۸۲.....	حجامت گرم وسیع ریه.....
۱۸۳.....	حجامت گرم دیسک.....
۱۸۴.....	حجامت کره در اسکولوز حب و راست.....
۱۸۵.....	حجامت گرم مسیر سیاتیک.....
۱۸۶.....	بمباران بادکش.....
۱۸۶.....	بادکش کتف برای قوی کردن بدن.....

۱۸۷.....	بخش دوم: غذاهای هشت گانه.....
۱۸۷.....	فصل اول: خوردنی‌ها و نوشیدنی‌ها.....
۱۸۷.....	غذاهای برتر (سیدالغذیه).....
۱۸۸.....	نحوه و زمان غذا خوردن.....
۱۸۹.....	وعده‌های غذایی.....
۱۹.....	فصل دوم: غذاهای دیداری.....
۱۹۱.....	فصل سوم: غذاهای شنیداری.....
۱۹۳.....	فصل چهارم: غذاهای بویایی.....
۱۹۴.....	فصل پنجم: غذاهای لمسی (جذبی).....

فصل ششم: غذاهای جنسی ۱۹۶

فصل هفتم: غذاهای انس ۱۹۸

فصل هشتم: غذاهای پنداری ۱۹۹

بخش سوم: غذاهای سودازا و مضر ۲۰۱

راستی دفع سودا ۲۰۴

بخش چهارم: مصالحت غذایی ۲۰۵

جدول مواد غذایی و مصالحت آنها ۲۰۶

مزاجهای گرم و تر ۲۰۶

مزاجهای گرم و خشک ۲۱۰

مزاجهای سرد و خشک ۲۱۷

مزاجهای سرد و تر ۲۲۱

بخش پنجم: انواع تطهیر ۲۲۵

فصل اول: تطهیر جسمی ۲۲۵

فصل دوم: تطهیر معدی ۲۲۶

فصل سوم: تطهیر خونی ۲۲۶

فصل چهارم: تطهیر جنسی ۲۲۸

فصل پنجم: تطهیر روانی ۲۲۹

بخش ششم: دمنوش های گیاهی و خواص آنها ۲۳۱

انواع دمنوش های گیاهی ۲۳۱

چای به لیمو و زیرفون ۲۳۲

چای بادرنجبویه و زیرفون ۲۳۲

۲۳۳.....	چای بابونه.....
۲۳۳.....	چای گل گاو زبان و سنبل الطیب.....
۲۳۴.....	چای به لیمو.....
۲۳۴.....	چای دارچین.....
۲۳۵.....	چای زنجبیل.....
۲۳۶.....	چای میوه گل نسترن.....
۲۳۶.....	چای زردفون.....
۲۳۷.....	چای آویشن.....
۲۳۷.....	چای اکلیل کوهی.....
۲۳۸.....	چای گزنه.....
۲۳۸.....	چای اسطوخدوس.....
۲۳۹.....	چای مرزنجوش.....
۲۳۹.....	چای فلوس.....
۲۴۰.....	چای زعفران.....
۲۴۰.....	چای نعنای.....
۲۴۱.....	چای پونه.....
۲۴۱.....	چای چلتوک برنج.....
۲۴۲.....	چای گلپر.....
۲۴۲.....	چای بادرنجبویه.....
۲۴۳.....	چای بهارنارنج.....
۲۴۳.....	چای کوهی.....
۲۴۴.....	چای آلبالو.....
۲۴۴.....	چای گل محمدی.....
۲۴۵.....	چای زرشک.....

چای غوره ۲۴۵

چای عناب ۲۴۶

دم کرده مخلوط گل و میوه ادویه ۲۴۶

نکات ۲۴۷

بخش هفتم: رساله ذهبیه امام رضا علیه السلام ۲۴۹

توضیحات ۲۷۳

تصاویر محل حجامت ۲۷۵

منابع ۲۷۹

تقدیم به محضر آقا امام زمان (عج)؛
و اشبه الناس به پیامبر خاتم النبیین (ص)، خُلُقاً وَ مَنْطِقاً یعنی حضرت علی اکبر (ع)؛
و انمه المعصومین (ع)؛
و مقام اعظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای؛
امید که موجب خرسندی و رضایتشان گردد؛
و ارواح طیبه شهدا؛
و روح پرفتوح پدر رحمت کش و مادر دلسوز و فداکارم؛
که در به ثمر رساندن بنده حقیر زحمات زیادی داده و جان خریدند.
و همسر فداکار و مهربانم که لحظه ای از یاری ام غفلت نکرده است.

مقدمه مؤلف

حجamt سازوکار و روشی زیبا، لطیف و روحانی است که هر فردی با اقدام به تکرار آن لذت و حکمتش را بیشتر درك می نماید؛ به همین دلیل آن را از عادات پسندیده شمرده اند. در وصف این فریضه، پیامبر اکرم ﷺ آن چنان زیبا سخن رانده اند که در کنار غسل و سیاهدانه، درمان را شیرین نموده است و بدون حجamt، کویی خلاء جسمی و روحی آشکاری پدید آمده است. امیرالمؤمنین، علی ﷑ بهره گیری از آن را برای بهبود بدن و تقویت قدرت تفکر ضروری دانسته است؛ و براساس کیفیت خلقت انسان و مبانی مستحکم سنت رسول گرامی اسلام، مغز متفکر جهان شیعه، امام صادق ﷑ کیفیت و نامگذاری اجرای حجamt را به دقت در کنار سایر روش های درمانی بیان نموده است و وجود مبارک امام هشتم ﷑ مطالب مبسوطی را در طب و بهداشت به مقتضای کشور پهناور ایران و مهد تمدن آن زمان برای ما

توضیح داده‌اند که در آن، جایگاه حجامت در ماه‌های مختلف و سپس علت بیماری و حالاتی مانند: فرح و حزن را مطرح می‌نماید؛ سپس از تدابیر ایام و مزاج هرکدام و اثرگذاری آن بر جسم با دقت به توضیح مطالب می‌پردازد. و زمان حجامت را نسبت به سن بیان می‌دارد. بافت‌شناسی و تشریح آن را با یک جمله‌ی مفید و مختصر و چند پاراگراف ساده مشخص کرده و مکانیسم درمان با حجامت را چنین توضیح می‌دهند: «حجامت خون را از میان گوشت توسط عروق کوچک (مجاری لنفاوی و کاپیل‌ها) بیرون می‌کشد بدون آنکه بر بدن ضعف عارض شود؛ برخلاف فصد که خون دادن مستقیم از طریق رگ می‌باشد، همچنین خواص برخی از موارد حجامت و مسائل مورد نیاز این معجزه درمان را متذکر می‌شود.»

کتاب معجزه درمان برگرفته از کتاب‌ها و سخنرانی‌های استاد عزیزم حکیم گرانقدر، پروفیسور حسین خیراندیش، «کثرالله امثاله» و همچنین کتاب‌ها و سخنرانی‌های اساتید طب سنتی اسلامی و تجارب شخصی اینجانب می‌باشد. در این کتاب سعی بر آن شده مطالب برای حجامت‌کننده و حجامت‌شونده به زبانی ساده، منظم و دقیق بیان گردد و به عنوان عضوی کوچک از خانواده بزرگ طب سنتی اسلامی به زحمت چند هزار ساله انبیاء و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام و حکمای گرانقدر که در تبیین این مهم از جان و دل همت گمارده‌اند ادای دینی کرده باشم امید که مقبول افتد.

در پایان از کلیه عزیزانی که در این راه پر پیچ و خم همچون چراغی فروزان هدایتگر بنده بوده‌اند خصوصا استاد بزرگوار جناب آقای دکتر سید حسین بنی هاشمی گرگری و راهنمایی‌های دوست عزیزم جناب آقای احمد رحمانی و تلاش‌های ویراستار محترم حجة الاسلام آقای جاسم مهربانی و جناب آقای محمد صادقی که در طراحی و صفحه‌آرایی این اثر بنده را یاری فرمودند کمال تشکر و سپاسگزاری را دارم.

بماند سال‌ها این نظم و ترتیب	زما هر ذره خاک افتاده جایی
غرض نقشی است کرم‌باز ماند	که هستی را نمی‌بینم بقائی
مگر صاحب‌دلی روزی به رحمت	کند در حق این مسکین دعائی

رَمَنَ اللّٰهُ التَّوْفِیْقَ وَعَلِیْهِ التَّكْلَانِ

مهدی برزو

قم المقدسه

۱۳۹۴/۱۲/۲